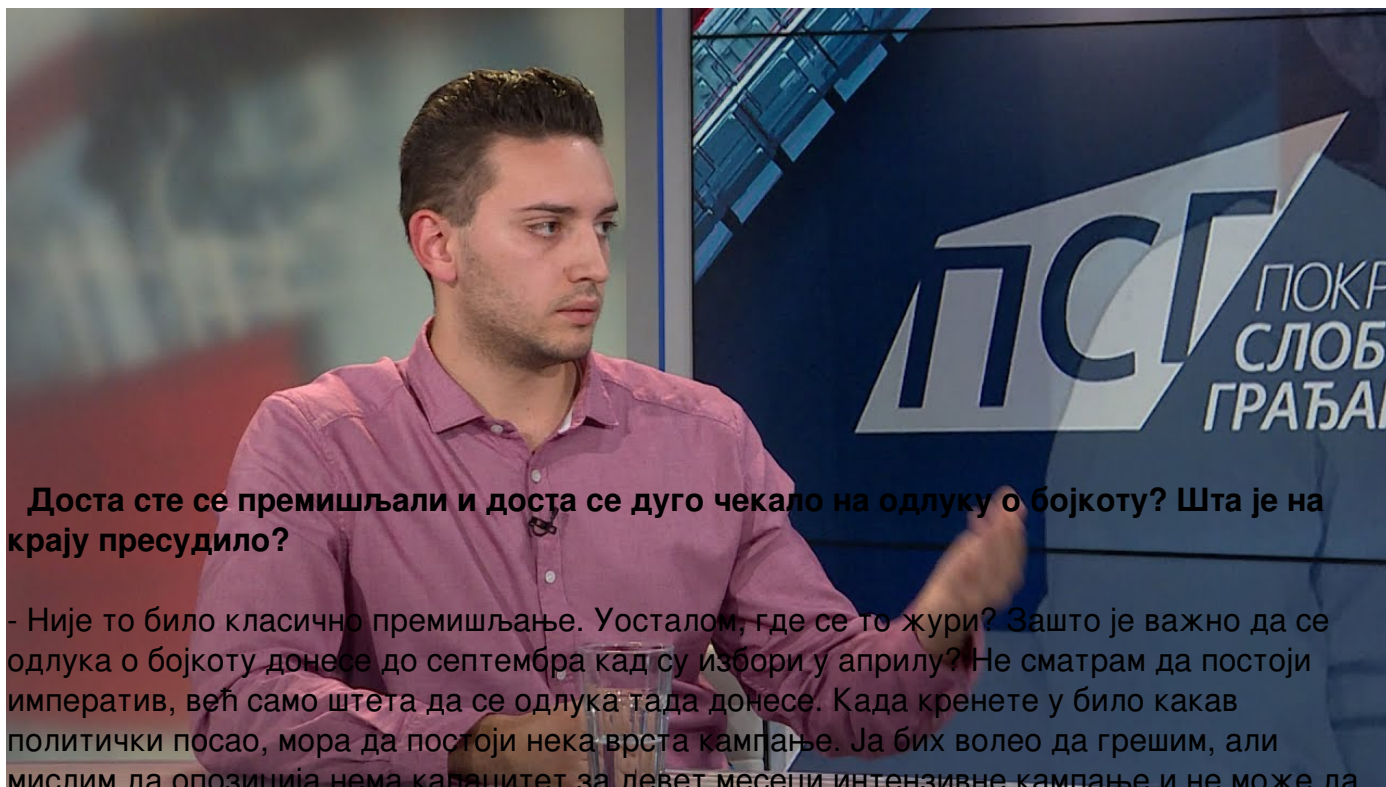

Бојкот, свађе са опозицијом и влашћу, одлазак чланства - биле су теме због којих је Покрет слободних грађана често био у фокусу јавности. Павле Грбовић, члан председништва те странке, каже да нас тек чека трусан политички период.

Доста сте се премишљали и доста се дуго чекало на одлуку о бојкоту? Шта је на крају пресудило?

- Није то било класично премишљање. Уосталом, где се то жури? Зашто је важно да се одлука о бојкоту донесе до септембра кад су избори у априлу? Не сматрам да постоји императив, већ само штета да се одлука тада донесе. Када кренете у било какав политички посао, мора да постоји нека врста кампање. Ја бих волео да грешим, али мислим да опозиција нема капацитет за девет месеци интензивне кампање и не може да издржи кампању од септембра до априла. Може само да уђе у јаку кампању у септембру и онда у априлу, када је најпотребније, сви да будемо само истрошени и на најнижем нивоу. Одлука о бојкоту у овом тренутку је била тактичка.

Шта је била поента те тактике?

- Наш став је био да се боримо за изборне услове докле год то има смисла. И рекли смо да ће то бити до краја децембра 2019. године, баш као што су били и закључци последњег састанка у Народној скупштини под медијацијом Европског парламента, где стоји таксативно шта и када треба да се уради. Последњи рок је био 31. децембар. С друге стране, извели смо једну врсту маневарског политичког потеза у тренутку када је председник ПСГ Сергеј Трифуновић писао Дејвиду Мекалистеру. Дакле, ми смо на тај начин успели да укључимо трећег саговорника који је до тада махом био нем. Међународна заједница је преко ноћи постала саговорник опозиције у Србији.

Колико сте задовољни оним што је међународна заједница као медијатор учинила?

- Тешко је одговорити на то питање. Треба добро промислити да ли је било реално да они у тако кратком периоду доведу до неких драстичних промена које би учиниле да ми изађемо на изборе. Али задовољни смо тиме што су се они укључили и што данас не можете ни од кога из међународне заједнице да чујете да су изборни услови у Србији фер. Неки од њих кажу да би било добро да опозиција изађе на изборе, али нико да су изборни услови како треба.

Вратимо се бојкоту. Да ли постоји бојазан да вас одлука да не изађете на изборе може коштати уопште опстанка ваше политичке странке?

- Реално гледано, ова одлука јесте ризична како за нас, тако и за остатак опозиције. Није тајна да улазимо у једну велику неизвесност. Основани смо пре две и по године и исто толико се припремамо за излазак на парламентарне изборе, што је и најважнији тренутак за било коју политичку организацију. Пропустићемо шансу да имамо представнике у парламенту и да имамо финансирање од државе. Међутим, ми то финансирање нисмо имали ни раније, па то не можемо да изгубимо. Када бисмо пристали да кажемо да су избори нешто што се изборима не може назвати и у парламенту будемо заглављени између власти и радикала и Мише Вацића и осталих политиканата, чини ми се да ту ситуацију не бисмо преживели.

Да ли је одлука о бојкоту била јединствена унутар странке?

- Одлука о бојкоту није била јединствена. Мало је чудно кад се у Покрету слободних грађана одлуке доносе једногласно. То онда значи да је одлука ноторна и да нешто није како треба. Одлука није донета јединствено, али јединствено настављамо даље.

Какав је био ваш став и став Сергеја Трифуновића?

- Мој лични став је био за бојкот, али нисам био одушевљен том идејом. И председник је био за бојкот.

А шта иде након одлуке о бојкоту? Шта даље?

- Тражићемо од Европске комисије да формира комисију која ће израдити документ по узору на Прибеов извештај, по моделу који је примењен у Северној Македонији 2015. године када је политичка криза достигла врхунац након бројних афера. Дакле, ми у Србији имамо сличну ситуацију са већином странака које ће бојкотовати изборе и имамо политичку кризу на коју је указала и госпођа Тања Фајон. Тражићемо да се спроведу конкретне мере. Не бих да лицитирам да ли би и код нас то била прелазна влада, али очекујем детаљнији извештај од постојећих.

Хоће ли постојати сарадња са остатком опозиције?

- Радићемо са опозицијом. Тачније, надам се да ћемо радити са њима, то зависи од њих. Радићемо и неку врсту теренске кампање, јер људи морају бити упознати са разлозима зашто бојкотујемо.

Постоје тензије између вас и покрета "1 од 5 милиона". О чему је реч?

- Није лако одговорити на питање, а остати до краја објективан. Ја имам апсолутно поштовање за енергију, па донекле и за резултате и не сумњам у њихове мотиве. Међутим, дошли смо у једну ситуацију да су они почели да присвајају себи овлашћења која им не припадају.

На шта конкретно мислите?

- Рецимо, овлашћење да они постављају било коме рокове за бојкот избора. То што се ПСГ одлучио да прихвати бојкот, не значи а priori да ћу прихватити њихов начин

резоновања и реторике у последње време. Они бране Споразум са народом чију садржину не знају. Пре неколико дана је једна представница рекла Зорану Живковићу и Владимиру Ђурићу: "Ако сте добро проучили споразум, знате да је шест месеци рок". Тај споразум има свега пет страна и лако га је прочитати, не постоји било какав рок у њему. Они нису ни писали ни потписали тај споразум.

Да ли су се несугласице интензивирале интервјуом Јелене Анасоновић нашем листу када је Сергеј Трифуновић стао у њену одбрану?

- Несугласице су постојале и раније, када је Сергеј Трифуновић рекао у неком интервјуу да размишља о изборима, на шта су они рекли да они који не бојкотију нису добродошли на протестима. Шта је кључ у свему у томе? Нећу се потрести што ће неко из тог покрета рећи нешто ружно о мени, али ми смета да се неко не понаша у духу споразума који тако оштро брани, а којим смо се обавезали на борбу за демократизацију друштва. Ова група месецима утерује људе у бојкот и месецима их наговара да донесу одлуку која се њима свиђа. Непристојно је вршити притисак на друге пре него што се избори распишу.

Ако не мислите као ми, онда сте на супротној страни - то можемо често приметити у деловању опозиционих странка. Шта мислите о томе?

- Чини ми се да ни опозиција није имуна на такав начин размишљања. То је и даље мање етикетање него оно које постоји од власти. Међутим, постоји мало тај моменат емотивне уцене. Као да су појединци из опозиционих редова себи дали за право да ставе тапију на опозиционарство, а она се добија ако делате у сладу са неким њиховим вредносним оквирима. То није добро, јер тим насилним покушајем сједињења опозиције ви најлакше ту опозицију разједињујете. Око тог фамозног 15. септембра када је требало да се донесе одлука о бојкоту, уследио је талас отворених или перфидних напада на ПСГ и то шта ћемо ми одлучити и једно четири-пет изјава опозиционих политичара у вези са нама. Да смо у том тренутку били сигурни у одлуку о бојкоту, сигурно је не бисмо донели.

Јесте ли некада о томе разговарали са остатком опозиције?

- Да, и то је добра ствар. Уследио је један полуформални састанак на ком смо се

договорили да смо различити, али да можемо да будемо цивилизовани до избора, јер сви идемо ка истом циљу.

А то је да смените Вучића. Је л' то једини циљ?

- То је предуслов. Коначни циљ је увођење Србије у неке нормалне токове, али да би се то десило, мора да дође до обарања Вучићевог режима. То није мој животни циљ, али јесте нешто чему ми тежимо.

Кад смо код опозиције. Како коментаришете оно што се дешава у Демократској странци?

- То не бих коментарисао, јер то сматрам непристојним. Само бих волео да унутарстраначки сукоби увек остану унутарстраначки, а не јавни. Али то је њихова ствар.

Какав је ваш коментар на сукоб Двери и ДС, односно Бошка Обрадовића и Драгољуба Мићуновића?

- Да ли мислите да човек од 90 година има интерес да се прода некоме? При том Драгољуб Мићуновић је неко које доказао свој демократски статус. Није ни то највећи проблем, већ то што је тим нападом један опозициони лидер преузео образац понашања владајуће странке и њиховог духовног оца Војислава Шешеља. Ми смо и приликом образлагања одлуке зашто не улазимо у СзС рекли да постоје идеолошке разлике и илузурно је причати о некој дубљој сарадњи са Дверима. Тај напад на Драгољуба Мићуновића је био неваспитан и мене је било срамота. Знам да Обрадовића није било срамота, али мени је било непријатно.

И ваш председник често има "непријатну" реторику...

- Сергеј Трифуновић иде у непристојност када је реч о неким сукобима, али колико год то смешно звучало, он је много демократичнији него Бошко Обрадовић. Обрадовић у том твиту није искористио ниједну ружну реч, али је он одраз потпуне недемократичности. Трифуновић свима дозвољава да имају другачије ставове.

Разговара ли се о Трифуновићевим иступима у јавности унутар странке?

- Да, апсолутно. Кад се непристојно изразио о Оливери Јовићевић, истог дана сам то осудио на једној телевизији и он се због тога није ни на кога наљутио. Недељу дана се причало о његовом гостовању код Миње Милетић. Он види ако је погрешно и свестан је да су у његовој странци неки еминентни људи попут Србијанке Турајлић, Јанка Баљка, Горана Марковића, Драгана Великића и да његови наступи могу да им изазову неку непријатност.

Прича се доста о изласку на локалне изборе. Хоћете ли ту изаћи?

- Одлука о бојкоту се односи на све изборе. Изаћи ће поједине групе грађана на локалу које немају везе са нама, а којима нећемо бити непријатељ ако се одлуче да изађу на изборе. То су групе грађана у Краљеву и Нишу и још неким местима.

Поминали сте захтев да на изборима дође комисија која ће вршити медијски мониторинг. Шта то подразумева?

- То не подразумева заступљеност на телевизији, да мене РТС позове да ја гостујем у некој телевизији и да се надјачавам у пет минута са саговорником, већ то значи да на телевизији буду заступљене и друштвено важне теме попут Крушика, Александра Обрадовића и да о томе говоре компетентна лица. Ситуација у РЕМ-у се козметички мења, али то је недовољно брзо и стално се крше неки договори. Бесмислени су захтеви опозиције да се ми појавимо пет минута, три минута... То је пијачарење. Као ово што су сад покушали да нам дају са ових три одсто за цензус уместо пет. То није убрзало, али је утврдило нашу одлуку о бојкоту. Мени се идеја свиђа, али не у овим околностима, та идеја се сада компромитовала. То ја називам политичком корупцијом. Власт зна шта све није испуњено, али ако све то може да се замени овим, онда би, према њиховом мишљењу, све друго требало да падне у воду...

Шта очекујете од бојкота?

- Очекујем да ће изазвати озбиљнију политичку кризу него што сада постоји. Очекујем да ће Србија бити у фокусу Запада. Биће у фокусу и неких других интересних група, пре свега источних. Очекујем да ће се прекомпоновати политичка сцена. Политичка сцена ће бити изразито трусна и неће сви преживети. Надам се да ћемо ми преживети, настаће нека врста креативног хаоса из које ће неко испливати.

Да ли је истина да је на састанку када је из странке отишло 200 чланова неко потегао столицу на вас?

- Да, истина је. Не бих да откривам име човека, мислим да је то довољно непријатан чин за њега. Он више није ту. Томе је претходила жупра расправа око потпуно баналне ствари.

Хоћете да кажете да је то разлог зато што је 200 људи отишло?

- Није то разлог. Тај састанак је кулминација неких дешавања. И није отишло 200 људи, већ 96, тражио сам податке из базе. То је нешто што се дешава у свим организацијама, нарочито оним где су махом људи први пут у политици.

(Блиц)